www.svoboda-news.com

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 63. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 17. марта, 1928.

VOL. XXXVI. No. 63. Jersey City, N. J., Saturday, March 17. 1928. THREE CENTS.

ПЕРШИЙ ПРАКТИЧНИЙ КРОК ДО ЗАКІНЧЕННЯ ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ

ПРОПОЗИЦІЯ ВИЙШЛА ВІД МАГНАТА, МАЙНЕРСЬКИЙ ПРОВІДНИК ГОДИТЬСЯ.

ВАШИНГТОН, 15. марта. — Перед сенатовим комітетом для міжстейтової торговлі виступив вуглевий підприємець Джан Джовнс з Питсбургу з першим дефінітивним проектом закінчення вуглевого страйку.

Джовнс запроектував, щоби вуглеві підприємці та представники робітників углевого промислу зібралися на наради в Вашинґтоні та згодилилися на певні, означені закони, які малиби бути ухвалені в конґресі, а котрі малиби зарадити раз на все анархії в сьому промислі.

Після виготовленого пляну, конґрес мавби зложити спеціяльну комісію, подібну до комісії міжстейтової торговлі, яка малаби управляти вуглевим промислом. Члени сенатової комісії, що тепер розсліджує вуглевий страйк, заявилися за пропозицією.

КЕЛОҐ ЗА ДОГОВОРОМ ПРОТИ ВСІХ ВОЄН.

ВИКЛАДАЄ В ПРОМОВІ ПОГЛЯДИ УРЯДУ.

НЮ ЙОРК, 15. марта. — На банкеті Ради Заграничних Відносин виголосив секретар стейту Келоґ в одному міському готелі промову про погляди федерального уряду на питання війни.

Келоґ говорив, що уряд готов предложити всякому урядови угоду про знесення всякої війни, але не хоче вживати американської армії на оборону якогонебудь заграничного уряду.

У своїй промові він заявився навіть за тим, щоби міжнародними угодами заборонити всякі, навіть неаґресивні війни.

СЕНАТОР БОРА ХОЧЕ ЗМАЗАТИ ПЛЯМУ З РЕПУБЛИКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ.

ХОЧЕ ЗВЕРНУТИ СИНКЛЕРОВИ „БРУДНІ ГРОШІ".

ВАШИНГТОН, 15. марта. — Сенатор Бора проголосив, що він починає збирати жертви на звернення нафтовому підприємцеви Синклерови 160,000 долярів, які він дав на виборчий фонд републиканської партії при минувших президіяльних виборах.

У сей спосіб Бора думає змазати сю пляму, яка тяжить на републиканській партії за те, що вона взяла гроші, які були посередно платнею за корупцію міністрів.

ПРОПАЛА НАДІЯ НА НАЙДЕННЄ ГИНЧЛИФА.

ЩЕ ОДНА ЧУТКА ПОКАЗАЛАСЯ ВИДУМКОЮ.

БОСТОН, 15. марта. — З огляду на те, що анґлійський летун Гинчлиф вилетів з Анґлії ще у вівторок і за той час мусівби вже давно вийти з ґазоліни, всі вже покинули всяку надію на можливість удачі його спроби.

Як учора, так і нині зявилося кілька чуток про те, що бачили його літак у ріжних сторонах Атлянтійського побережа, але за кождим разом слідство виказало повну безосновність чутки.

КУЛИДЖ ПРОТИ САМОСТІЙНОСТИ ПОРТО РІКА.

ПОКАЗУЄ НА ІХ ДОБРОБУТ У ПОРІВНАННЮ З 1897. Р.

ВАШИНГТОН, 15. марта. — Президент Дулидж вислав нині до Тореса, губернатора острова Порта Ріка, листа у відповідь на недавнє домагання тубильців сього острова признати їх самостійною „вільною державою".

Кулидж заявляє, що вони не є закріпощеними Америки, але відмовляється признати їм повну самостійність; при тому він показує на великі матеріяльні здобутки, які поробив остров від року 1897., коли він перейшов під владу Злучених Держав.

ВІДСЛОНЮЮТЬ ПАМЯТНИК МАДЯРСЬКОМУ ПАТРІОТОВИ.

25,000 ЛЮДИЙ НА ВРОЧИСТОСТИ В ЧЕСТЬ КОШУТА.

НЮ ЙОРК, 15. марта. — На розі богацької вулиці Риверсайд Драйв та 113. Вулиці відслонено нині памятник мадярському патріотови й повстанцеви Людвікови Кошутови, котрий в 1848. році зробив був невдачну революцію проти австрійського уряду.

Памятник відслонено при участи яких 25,000 людий, серед котрих мішалися Мадяри в своїх національних строях і Американці. Бесідники розповідали про життя Кошута.

На відслонення памятника приїхала з Угорщини спеціяльна делеґація, зложена з яких пів тисячки людий. Власне проти неї підняли демонстраційні протести американські Мадяри, які закидують, що ся делеґація не представляє мадярського народа, але уряд диктатора Горті, котрий тільки угнітає мадярський нарід.

Кілька разів малощо не прийшло до бійки між поліцією, що стерегла врочистости, та демонстрантами проти уряду Горти.

ТІТУЛЕСКО УСТУПИВ З ЛІҐИ.

ЖЕНЕВА, 14. марта. — На руки головного руки головного секретара Ліґи Націй сера Дрюмонда вніс румунський міністер заграничних справ Тівулеско свою резиґнацію з членства в Раді Ліґи. Заразом повідомлено Ліґу, що румунський парлямент рішив не узнавати рішення Ліґи в справі призначення двох невтральних суддів до вирішення спору між Румунією а Угорщиною в справі відшкодовання за забрані Румунією землі мадярських маґнатів. Румунія каже, що ті землі розділено між дрібних хліборобів.

ОХОРОНА КАМЯНЕЦЬКОГО ЗАМКУ-ФОРТЕЦІ.

На Камянеччині є замок-фортеця, що як зразок військових фортифікаційних споруджень XIV—XVIII століття являє собою великий інтерес для вивчення військових укріплень. Наркомос звернувся до Раднаркому з клопотанням оголосити цей замок державним історико-культурним заповідником. Біжучого року Наркомос асиґнував на підтримку та охорону решток памятника потрібні кошти. Крім того Наркомос звернувся з проханням до Камянецького виконкому, щоб з місцевого буджету також було асиґновано кошти на ремонт памятника і вжито заходів для збереження замку.

ІНТЕРНОВАНИЙ МАҐАРАДЖА.

У 1923 р. анґлійський уряд приневолив зріктися престолу маґараджу з Набга, одного із найбільше впливових індійських князів. Набга — одна із 13-ти країн Панджабу, що має 280,000 мешканців і 2428 квад. км. Причиною цієї димісії були зловживання князя; він дістав гарну пенсію 20 тисяч фунтів, із застереженням, що буде льояльним супроти Анґлії. Тепер його арештували в околиці Мадрас і інтернували як політичного вязня, тому, що він не додержав поставленої умовини; він утратив усі почести і задержав лише річну ренту 10.000 фунтів.

СТРАШНА СМЕРТЬ.

Трох парубків із Городка Ягайлонського, Котиляк, Хома і Дзвонник, вертались уночі з весілля на підпитку. Були вони у такому статі, що не чули на залізничім шляху проїзджаючого поїзду і всі згинули під його колесами.

ГЕОЛЬОҐІЧНИЙ МУЗЕЙ НА УКРАЇНІ.

Укрнаука затвердила на директора геольоґічного музею, що його організують у Київі при УАН, акад. Тутківського.

КРАДІЖ ДУШ.

У Яворові число римо-католиків зростає дуже простим способом. Бідаки, що не в силі заплатити за шлюб нашому парохові, йдуть до римо-католицького ксьондза, який дає їм шлюб задурно, ще й платить допомогу.

ТОВАРИСТВО ОХОРОНИ ВУЖІВ.

Південно-африканське товариство в Лондоні, що має за мету охороняти звірят, поставило цікаве питання: чи закони дбають теж про те, щоби люди не знущались над зміями, жабами та рибами. Кафри і Зулюси, коли їх свояки гинуть від укушення змії, у почуванні помсти мучать ці звірята згідно із своєю вірою. Те саме торкається і малп, яких туземці заковують у ланцюги, стрижуть, малюють і вкидають до клітки, щоби відстрашити инші малпи (головно павіяни). Рада згаданого товариства у своїх рішеннях сказала таке: „Зваживши, що павіян має розвитий ум, таку поведінку супроти нього треба вважати вимково жорстокою". Навіть вужі, на думку лондонських оборонців звірят, мають таке саме право до охорони як пес або кінь.

Вулоби добре, якби ці чутливі люди згадали теж про своїх ближніх у ріжних кольоніях.

ЦАР МИКОЛА II. АРЕШТОВАНИЙ.

Невідомі обставини, при яких убили останнього російського царя, дозволяють ріжним ошуканцям досі піддержувати серед російського населення віру в його істнування. На Кавказі, в Ставропільщині, появився Микола II з донькою Тетяною і сином, наслідником престолу, Олексієм. Поява „царської рідні" счинила немалий рух на Кавказі. Деякі монархісти направду почали вірити в марево, яке бачать стільки літ у своїй уяві. Та коли цю царську рідню переловила поліція, виявилося, що царем є бувший ґенерал Афанасєв, що грав колись велику ролю на петербурському дворі, а його діти це переодягнені панночки Белова та Котова. Разом із ними арештували з 20 священиків і черців, які давали їм захист. Усі вони відповідатимуть перед революційним трибуналом у Москві і помандрують імовірно на Сибір.

КРОВАВЕ ВЕСІЛЛЯ.

В Пасіках Зубрицьких біля Львова їхали до шлюбу Фр. Пловяк і Софія Лецтер. Перед Зеленою рогачкою прилучився до весільного походу Ів. Кульчицький і став стріляти „на віват" і вбив Пловяка, а Лецтерівну тяжко ранив. Свідки кажуть, що вбивства доконав він з пімсти, бо любився у Лецтерівній.

ПОЛІТИЧНИЙ БАТЬКО.

В Югославії вродила жінка селянина Дуґодело трох здорових хлопців. Батько поїхав з ними хрестити їх, але, приїхавши до священика, забув, які імена вибрала для них мати. Тоді він розвязав цю справу так: як член демократично-селянської партії назвав своїх хлопців іменами провідників своєї партії: Світозор, Степан і Любомир.

ЯК ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ВОРОЖБА?

У Лондоні помер 72-літний купець Лейтон згідно із ворожбою, яку почув від одної еспанської ворожки 40 літ тому в Севілі. Ця ворожка сказала йому берегтись перед львом. І Лейтон довгі роки на сам вид льва, у звіринці, цирку, а навіть на рисунку, почував, що слабне і тратить рівновагу. Недавно поїхав він до Манчестеру за ділами. У готелевій кімнаті висів образ: боротьба ловця із львом. Лейтон так схвилювався, пригадавши собі ворожбу Еспанки, що розтовк образ руками і при цьому поранився. Кілька днів пізніше помер від закаження крови.

ГЕРОЇ ПОВІСТИ ПРОЦЕСУЮТЬСЯ.

Від якогось часу анґлійські повісти мають після заголовку на окремім листку примітку: „Змальовані тут герої не мають нічого спільного з якиминебудь живими особами". Ця обережність авторів стоїть у звязку із пресовим законом, який дозволяє позивати автора, видавця, а навіть друкаря, якщо хто в творі нарушив би чужу честь. А буває так, що для обвинувачених вистачить випадкова тотожність прізвищ. Чи фантазія письменників може передбачити усі істнуючі прізвища? Анґлійський суд саме цими днями засудив на кару авторку Keун, що в своїй повісти змалювала в найчорніших колірах анґлійського полковника Касселя Макс-веля, бувшого шефа міжнародньої поліції в Константинополі. Ця дама підозрівала, що Кассель був головною причиною її прогнання із Константинополя з політичних мотивів і хотіла помститись на ньому, не скриваючи приватно, що одна з дієвих осіб у повісти під прізвищем Льорімер Кассель це він. Цього було досить для засуду її на кару за образу чести.

5000-ЛІТНЯ МОГИЛА.

У халдейськім місті Ур, батьківщині старозавітного Авраама, археольоґи Брітійського Музею і пенсильванського університету, найшли дорогоцінну могилу давніх мешканців цієї околиці, Сумерійців. Є це могила короля та його жінки, Шубади. Із розкопок видно, що в обороні могили королевої багато жовнірів згинуло колись на місці; вони лежать там досі із потрощеними шоломами та кістками. Біля них багато гаремових жінок, що вмерли з горя, всі прибрані в найдорожчих шатах. Сама королева Шубад, досі прибрана, мов царівна з казки: ґірляндами золота, дорогоцінними камінням, коралями, перстенями, перламутровими ланцюшками, золотими підвязками, гребінчиками та шпильками. Коридори, що ведуть до цієї могили, викладені дорогим камінням, а їх дуки найстарші, які досі знаємо; бо дотеперішні склепіння не були старші ніж з 3000 р. п. Хр.

ЛІҐА НАЦІЙ РАДИТЬ НАД СВІТОВИМ РОЗОРУЖЕННЄМ

НІМЕЧЧИНА, СОВІТИ І ТУРЕЧЧИНА ЙДУТЬ РАЗОМ І ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАГАЛЬНОГО РОЗБРОЄННЯ.

ЖЕНЕВА, 15. марта. — Розпочато наради підготовчої комісії розоружної конференції. В тих нарадах бере участь перший раз заступник Туреччини. Рівнож і совіти вислали свого представника в особі Літвінова. Америку заступає амбасадор Ґібзон. Підчас нарад сидів він напроти Літвінова, але оба нічого до себе не говорили.

Вже на першім дні нарад можна було пізнати, що прийшло до тихого порозуміння щодо розброєння між Німеччиною, Туреччиною і совітами. Всі ті держави стояли на становищі, що всі держави повинні піти слідом Німеччини і розоружитися.

В ЯПОНІЇ РЕАКЦІЯ ПІДНОСИТЬ ГОЛОВУ.

ВИСТУПАЄ В ОБОРОНІ ПРАВ КОРОНИ. НЕ ХОЧЕ, ЩОБИ КОРОЛЬ СТАВ ІГРАШКОЮ В РУКАХ ПАРТІЙ. ПЯТНУЮТЬ РАДИКАЛІЗМ І ПЕРЕВОДЯТЬ АРЕШТИ СЕРЕД ОПОЗИЦІЙНИХ ЕЛЄМЕНТІВ.

ТОКІО, 15. марта. — Перед самими виборами міністер Сузукі обжаловував опозиційну партію Міншейто за її стремління, щоби відобрати японському королеви всі права, а перенести їх на парлямент. Ту саму акцію розпочала тепер реакційна група звана Кенококукай. Вона голосить, що Міншейто та робітничі партії намагаються зробити з короля того рода ляльку, якою є анґлійський король. Реакціонери кажуть, що ця погубна аґітація поширюється в краю завдяки численним радикальним і большевицьким елементам. З причину цего реакційного наступу вже розпочалися по цілій Японії арешти запідозрілих о радикалізм елементів. Особливо арештують комуністів.

ДОБРА ВОЛЯ АНҐЛІЇ.

РЕДУКУЄ РОЗБУДОВУ ФЛЬОТИ, ЩОБИ ДАТИ ДОКАЗ, ЩО ВОНА НЕ ДУМАЄ ПРО НІЯКИЙ НАСТУП.

ЛОНДОН, 15. марта. — В палаті послів заявив британський адмірал Бріджмен, що Велика Британія мимо цего, що не прийшло в Женеві до порозуміння в справі зброєнь на мори, не буде суперничити в розбудові фльоти ні зі Злученими Державами ні якою небудь другою державою. Теп Анґлія зредукувала нарочно дальшу розбудову фльоти, що ще раз дати доказ, що вона готова кождої хвилі зречися будови десять тисяч тонових кружляків. За послідний рік держава заощадила 1,150.000 фунтів стерлінґів на обмеженню фльоти, а в 1928 р. зредуковано розбудову фльоти з 6 на 3 кружляки. Колиб Анґлія була заключила морську угоду в Женеві, то тодіб треба було будувати далеко більше кораблів, як їх Анґлія будує тепер. Отже вже з того видно, що Анґлія не думає зброїтися і готова на тім пункті зробити як найдалі йдучі уступки.

ЦІЛА НОРВЕҐІЯ СВЯТКУЄ ПАМЯТЬ ІБЗЕНА.

ОТВОРЕНО ІБЗЕНІВСЬКУ ВИСТАВУ. КНИГАРНІ ПЕРЕПОВНЕНІ ТВОРАМИ ВЕЛИКОГО ДРАМАТУРҐА.

ОСЛЬО, 15. марта. — Ціла Норвеґія прибрана святочно з приводу століття уродин найбільшого сина тої землі, письменника і драматурґа Ґенриха Ібзена. В столиці всьо, що живе, вийшло на вулиці міста, щоби приглядатися торжественним походам та виставам книжок і карикатурам з життя Ібзена і його родини. Всюди видно повно гостей, що поприїзджали з ріжних сторін світа, щоби віддати пошану памяти людини, що вийшла з малого і бідного села, а потрясла своїми драмами весь культурний світ.

Вечером відбулося в театрі торжественне представлення, на яке прибули дипльоматичні представники чужих країв враз з норвежським королем Гаконом. Король вийшов до своєї льожі так незамітно і тихо, що ледви його завважали. Не робили ніяких спеціяльних парад королеви ні не співали навіть державного гимну, бо Норвежці, і хоч льояльні до свого короля, але холодні і парад не люблять.

ЗУБКОВА ПРОГАНЯЮТЬ З НІМЕЧЧИНИ.

СТАЛОСЯ ЦЕ НАСЛІДКОМ ЙОГО АВАНТУР І НЕ ПРИДЕРЖУВАННЯ ПАШПОРТОВИХ ПРИПИСІВ.

БЕРЛІН, 15. марта. — Сестра бувшого кайзера Вільгельма готова стратити свого улюбленого чоловіка. Шістьдесять-дволітна принцеза Вікторія вийшла недавно замуж за 26-літного Росіянина, іміґранта Зубкова, і не має щастя, бо її новий чоловік пяниця і авантурник. Недавно тому побив тяжко в однім з нічних берлінських льокалів малого хлопчину від послуги. А тепер з Кольонії доносять, що поліція і там не може дати собі ради і видалює його з Німеччини за нашушення пашпортових приписів. Зубков вибирається тепер на фарму до Конґа в середущій Африці. Не знати тільки, чи і там буде товаришити йому його жінка, принцеза Вікторія.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 10, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА (Поодиноке число три центи)	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницю	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Телефон „Свободи" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза 1838 Montgomery.
Адреса "SVOBODA" P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

КУЛИДЖОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

Наближається конець теперішній адміністрації у Вашінгтоні. І нема чого за нею жалувати. Навпаки, треба собі бажати, щоби вже зайшла якась зміна. Бо чим далі, стає гірше. Нас звикли годувати прекрасними звітами про те, як на цифрах зростає американський добробут, але це не закриє того, що „бред-лайн" стає по містах з кождим днем що раз довшою, а безробіття зростає з кождим днем. Орган Американської Федерації Праці „Американ Федерейшенист" подає в останнім звіті, що 17.8% робітників остає без роботи. Себто понад 4 міліони фахових робітників позбавлених варстату праці. Колиж возьмемо під увагу, що тим числом не обнято нефахових робітників, то побачимо наглядно, в якім важкім положенню опинився робітник в часі „найбільшого американського добробуту". Той образ доповнім ще робітничими страйками в вуглевій, текстильній і других індустріях, а зрозуміємо, що для робітника ота адміністрація була мачохою. Нічого не зробила вона, щоби приспішити закінчення страйків, а вмішалася хиба тоді, коли вже й вуглевим чи другим баронам надоїв страйк. Президент Кулидж не хотів навіть скликати надзвичайної сесії конгресу, коли треба було ратувати сотки тисяч жертв страшного виливу ріки Міссісіпі. А коли допомога йшла, то сталося це завдяки приватній ініціятиві і приватній жертвенности.

На теперішній республиканській адміністрації тяжить ще і відповідальність за ті страшні надужиття та перекупства, над якими відбувається тепер судове слідство в Вашингтоні і яке компромітує не тільки міліонера-нафтяра Синклера, але й високих державних урядовців та політичних махерів республиканської партії.

Рівнож і зовнішна політика теперішньої адміністрації не може похвалитися ніякими успіхами. Американська інтервенція в Нікараґві заострила відносини між Злученими Державами а полудневоамериканськими республиками. А неясне становище супроти Европи довело до цего, що Европа не звертає більше уваги на Злучені Держави, а намагається власними силами завести міжнародній лад. Через те запропонована секретарем стейту Келлогом морська конференція сповзла на нічім. Через те нічого не вийде і з другого проекту Келлога в справі поставлення війни поза законом. Бо европейські держави не ставляться до цего проекту серіозно. Вони твердять, що цей проект є подібний до того, що його поставили большевики в особі Літвінова на послідній розоружній конференції в Женеві. Кажуть, що цей проект обчислений тільки на те, щоби викликати добре враження на виборців при слідуючій виборчій кампанії.

Так отже не дописує ні внутрішна політика ні зовнішна. Треба зміни. Тому добре, що Кулиджова адміністрація добігає кінця.

З ВИБОРЧИХ ПЕРЕЖИВАНЬ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

IV.

Головною штучкою виборчою польських урядовців є уневажнюванне зголошених опозиційними партіями лист кандидатів. Я вже виказав попередно, що це дуже легко удається в окружних виборчих комісіях, де звичайно креатури уряду мають більшість. Проти тих уневажнювань вносять інтересовані сторони жалоби до Найвисшого Суду в Варшаві і тих жалоб назбиралося там вже більше як сімсот!

Та той суд станув недавно на становищи, що ті жалоби мають розсмотрюватись доперва по виборах, коли взагалі буде розсмотрюватись важність даного вибору. Але таке поставленне справи є зведеннем її „ад абсурдум" і воно унеможливилоби просто уконституованнє того польського парляменту-сойму!

Пепесівський „Роботнік" виступає таки дуже енергічно протя тих комісійних практик, але є це киданнєм гороху об стіну. Зосібна на землях бувшої Росії — а передовсім на Волині, де іде о обезправленне української людности, ведуться просто нечувані практики.

І так комісія виборча в Луцьку уневажнила взагалі всі листи кандидатів а полищила яко важну лише одну, очевидно одинку! Рабунок виборчого права українського народа виконуєсь просто в безличний спосіб. Той „свенти запал" у шахрайствах і надужиттях є тим більше зрозумілий, що перед пятьма роками Поляки на Волині взагалі не вибрали ніяких своїх послів. Але остаточно: хтож їх просив о це, щоби ту нещасну Волинь прилучували до Польщі? Річ очевидна, що коли їх там нема більше як **пять процентів**, то не можуть вони в законний спосіб і послів своїх у тім краю вибрати!

І це є взагалі „флюх дер безен тат" — проклін, походячий зі злочину, що вони залізли в таке, що ні сюди ні туди. Одним словом: годі, щоб їм удалося таке, як тій московській дочері, що „і невинность соблюдла і капітал пріобрела".

І об цім муситься переконати і той недавний ще борець за свободу пан Пілсудскі, що хотячи петрифікувати, закріпити зроблену вже раз кривду — муситься робити дальші кривди і надужиття — а це мусить чимраз більше обривати листків з того лаврового вінця, який доси прикрашував його голову яко борця за свободу.

Обчислюють, що взагалі його одинка разом з такими групами як наші гидкі хлібоїди не може позискати в соймі більше як 100 до 102 голосів. А це на 444 послів, за мало, щоби мати хочби вже лиш звичайну більшість, а не то більшість трох пятих, яких треба для зміни конституції, о що Пілсудському головно іде. Але погляньмо, якими способами старається він обезпечити карність у нутрі тої своєї одинки.

Ось кандидати в листі ч. 1. то є „безпартійного бльоку співпраці з урядом" мусять підписувати слідуючу заяву:

„Я низше підписаний, приймаючи кандидатуру з листи ч. 1., заявляю торжественно ось що:

1) Обовязуюся попирати і шанувати владу президента републики й через відповідні зміни нашої конституції прямувати до зміцнення виконуючої влади;

2) стояти буду на становищи, що справи державних конечностей, отже передовсім справи заграничної політики, державної оборони і державного скарбу не можуть бути зброєю в ціли виборювання від держави якихнебудь користей чи то партійних, чи то суспільних (клясових);

3) у відносинах до послів, вибраних з цеї самої листи, буду кермуватися почуттєм пошани, до котрої обовязані всі люди, що є з собою звязані спільним стараннем о силу держави;

4) В часі формування поодиноких парляментарних фракцій не рішуся на належанне до одної чи другої групи послів вибраних на 1-шу листу — доки не вислухаю думки маршала Пілсудського".

Такий то цироґраф мусіли підписати кандидати на „вспулпрацен з ржондем". Вони у нім позбуваються взагалі всякої посольської самостійности, бо навіть і приналежність до того чи цего парляментарного клюбу буде залежати від волі п. маршала Пілсудского.

„Файний" би то був парлямент, коли би й справді вдалось при помочи всіх тих штучок вибрати таких три пятих частей з числа всіх соймових послів!

У всякому разі не треба забувати, що цей новий сойм буде мати такі права, яких не мав сойм попередний: він буде мати право змінити дотеперішну польську конституцію і то власне трьома пятими частинами всіх послів а то при присутности бодай половини всіх послів, то є 222.

І не підлягає ніякому сумнівови, що зміна конституції буде тою осею, навкруг котрої обертатимуться всі „праці" того будучого сойму. Становище польсько-національних і взагалі умірковних партій буде тепер далеко труднійше ніж було в попереднім соймі, а то з двох причин.

Передовсім будуть значно сильніші партії ліві, радикальні з огляду на свої суспільні теорії й програми. Видно це було вже підчас виборів громадських, що впливи комуністів в Польщі за послідні роки значно зросли. Хотя отже тепер часто їх явні і „задековані" листи уневажнюють — то всеж таки удасться їм певно переперти немале число своїх послів.

Друга трудність виросте „уржендовим" чи там „санаційним" польським ґрупам з того, що цим разом **галицькі Українці** беруть активну участь у виборах, бо перед пяти роками в наслідок слушного, відповідаючого національній нашій чести розпорядку президента д-ра Петрушевича, вони соймові вибори бойкотували.

Число українських послів в будучім польськім соймі обчислюють польські часописи на 60, хотяй в те число зачислюють уже правдоподібно і хрунів.

Але зміна конституції не буде одинокою важною законодатною роботою будучого сойму.

Іменно польський уряд, користаючи з повновластей даних йому попередним соймом законом з дня 2 серпня 1926 — видав цілу купу розпорядків президента, котрі мають таке значіння, як і закони видані самим соймом.

Отже всі ті розпорядки стратилиби свою обовязуючу силу, колиби уряд до 14 днів по скликанню сойму не предложив їх йому до затвердження, абоколиби сойм їм того свого затвердження відмовив.

Тих розпорядків є — як кажуть — ціла купа і декотрі з них мають і по кількасот параграфів. Також і зміни заведені ними є нераз дуже важні, як ось нпр. постанова про мирові суди. Мають вони рішати справи аж до двіста золотих вартости, а судді будуть виборні, котрих головною кваліфікацією має бути, щоби скінчили бодай шість (!) кляс середної школи.

Як бачимо — є це постанова для нашого народа дуже немаловажна!

Другим дуже важним розпорядком президента є той, що ставляє цілу організацію адміністрації на цілком нових основах. Числить він **127** артикулів і розширює незвичайно владу воєводів і старостів. Має це бути буцім-то децентралізація адміністрації — але в практиці сотворить велике число місцевих каціків, що будуть робити всьо, що їм захочесь.

Декрет, що впроваджує нову організацію судів, має обовязувати уже від нового (1929) року і є він лише вступом до оголошення декрету про нову цивільну процетуру, котра є вже рівнож готова. Приготовлюються рівнож кодекси законів цивільного та карного а у всіх тих реформах іде о це, щоби закони обовязуючі в Польщі зуніфікувати, зробити однакими для всіх „дзельніц". Бож і таке треба взяти на увагу що, наприклад, щодо цивільного права обовязують доси в польській державі аж чотири кодекси: австрійський, німецький, російський та французький. Той послідний походить з часів Наполеона І-го, коли то він сотворив був з частини Польщі так назване „вельке ксенство варшавске".

Тут зауважу, що той кодекс зносив був панщину, що однак польський сойм в Варшаві поробив був такі зміни, що панщина полишилася аж до 1863 року, коли її цар Александер ІІ-ий зніс. (В корінній Росії і на В. Україні зніс він її вже в 1861 році).

Як звісно, в р. 1812 виправився був Наполеон і на Москву; але вчасна і дуже гостра зима знищила цілком його армію. Ту „отечественную войну" вихвалювали Москалі на всі можливі гласи (Толстой також!), але минувшого року заявив звісний російський письменник князь Мещерський, що та побіда Москалів над Наполеоном при помочи морозу була для російського народа взагалі великим ударом: іменно Наполеон бувби впровадив і в Росії свій французький кодекс цивільний а тимсамим бувби зніс і те мерзенне кріпацтво, в котрім народи Росії мучились еще через цілих дальших пятьдесять літ!

Тоді і наш бідний Шевченко уродився би був відразу вольним чоловіком і не потребував був служити і брати побої від дідича Енгельгардта!

Впрочім і ціла середна Европа втратила кольосально на погромі Наполеона (1815 р.), бо в наслідок цего скріпилася лиш деспотична власть европейських цісарів, королів та князів, а простий народ лишився рабом у своїх панів.

Що для українського народа через новоплянована децентралізацію адміністративних урядів в Польщі нічого доброго не вийде, це річ більше як певна. Не вийде йому на добро і нова організація судівництва, котра дасть міністерству силу тих суддів, котрі доси були непорушимі на своїх місцях — переносити, куди лиш захоче. Не оден отже наш суддя-Українець найдеться незабаром десь в „не столь отдальоних местах" на Поморжу — в Ґдині, Тчеві або деінде, куди і духом українським не буде заносити!

Клим Обух.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(61)

„Відношення до Українців не кращало, зявився антаґонізм між Українцями та руськими (Москалями), дехто з свідомих Українців-салдатів тікав, лишаючи записки: „Не можу тут служити, бо кацапи заїдають".

„Нарешті в Українців терпець увірвався. Загальні збори військових Українців 20 квітня, з начальником Саратівської залоги Зайцем (родом з полтавських козаків) на чолі, ухвалили резолюцію: „Вважаємо український полк у Саратові істнуючим і прохаємо начальника Н. пішої запасної бригади видати такий наказ по бригаді". Покликали на збори начальника бригади й прочитали йому резолюцію зборів. Той сказав, що бачить в організації Українців, як і командуючий військовою округою, тільки порядок, а не безпорядок і обіцяв а 21 травня 1917 р. почати переведення в життя нашої постанови. Прохав не звязувати його якимсь певним сроком, бо йому треба спішно злучитися телеграфом з округою; але обіцяв, що полк буде утворений незалежно від відповіді з округи".

(„У Вістнику Укр. В. Г. Ком." ч. 1.)

„Українізація війська на Західному фронті. Після рішучих [illegible] виконавчого комітету салдатських делеґатів, підтриманого комітетом фронтової громади Західного фронту, Головнокомандуючий дав дозвіл на те, щоби в запасних полках 27-ої запасної пішої бриґади було сформовано один український полк. Українців запасних полків 27-мої бриґади буде переведено до цього полку. Далі, з огляду на те, що Українців в запасних бриґадах фронту є куди більше, як на один полк, видано приказ інспекторови запасових військ Західного фронту (ч. 42086 і ч. 21906), щоб взагалі Українців збирати по бриґадно до одного полку бриґади. З цих полків будуть комплектувати маршові українські роти й направлятися до певної одної дивізії з таким наміром, щоби через якийсь короткий час вона стала українською".

Швидко, інтензивно поширюючись, почали організуватися українські роти, батальони і запасові полки на всьому терені Росії, в Оренбурзі, Томську, Ташкенті, Омську, Петрограді, Москві і т. д., не кажучи вже про саму Україну.

Отже українське вояцтво правдиво зрозуміло, що доцільна українізація армії може бути лише тоді, коли в першу чергу будуть українізовані певні резервуари, що поповнюють фронт. Такими природними, відповідаючими інтересам збереження боєздатности армії й були домагання українського вояцтва. В такому напрямку практичного здійснення українізації армії йшла українська військова стихія. І коли їй доводилося часто бурхливо вибухати та дещо трощити й руйнувати, то не її вина в тому. Забороною формуватися в національні запасові частини часто обурювалась українська військова маса. В додаток це обурення підсичувалося ще й отвертою ганебною образою гідности Українця-вояка.

Нагадаю тут, для пояснення сказаного, такий факт:

У Сімферополі Українці-вояки 33-го й 34-го запасових полків почали домагатися відокремлення в один батальон, або в цілий запасовий полк, коли покажеться, що для того будуть вояки. По довгій та упертій боротьбі їм нарешті „дозволено" відокремитися й перейти в окремі касарні. Перед тим з них насміхалися, як тільки хто хотів як міг. Ображали національне почуття та людську гідність Українців. В довершення до всього перед відпуском їх полків до спеціяльної касарні начальство наказало відібрати від них все „казьонноє обмундірованіє і снаряженіє". Тому наші вояки, залишаючись в одній спідній білизні, або зовсім голі й босі, виходили з касарні під гюкання, реґіт і опльовання своїм начальством та „сознательними таваріщами".

Вчинок цей, не перший і не останній, все таки змусив вмішатися в „етот незначітельний інцідент" Штаб Одеської Округи та „Румчерода". „Сознательні таваріщі" зробили про людське око „внушеніє", що, мовляв, не зручно так поводитися зі своїми братами. А Українці-вояки одержали „сатисфакцію" у вигляді видачі потрібного їм умундурування й заосмотрення з тої категорії, що переховувалася по цейгавзах полків під назвиськом: „вещі не годния к носке".

* * *

Одночасно й величезний фронт, на якому згодом було зареґістровано до двох міліонів організованих Українців-вояків, не міг бути задоволений призначенням до українізації випадкових трох корпусів, українізація яких могла диктуватися лише тим, що в них був дуже слабий численністю склад вояків та що вони стояли на одному з активніших відтінків фронту.

Там теж почали засновуватися українські військові організації та, по мірі можливости, гуртування Українців-вояків в певні військово-бойові одиниці, або зявлялись домагання на певні військові частини, в яких вже була значна більшість Українців, рахувати українськими, чому й поповнювати їх виключно українським елементом.

Де тільки була невелика кількість Українців-вояків, там самозасновувались українські військові гуртки, українські ротні, полкові, дивізійні, корпусні, армейські та фронтові ради й громади. Кожна така українська військова організація народжувалася в тяжких муках. Доводилося поборювати опір і шалену боротьбу з боку командного складу, урядових комісарів та ріжних військово-революційних чи загально-революційних російських організацій. Члени українських військових організацій не звільнялися, як то було для російських, від своїх службових обовязків. Вони не одержували платні, „командіровочних" грошей, права даремних поїздок, не мали на канцелярські витрати, на купівлю книжок до бібліотек, на виписку газет, чи на улаштовання шкіл грамоти. Загально російські організації мали великі кредити на все це. Таке безправне становище українських організацій надзвичайно утруднювало й гальмувало їхню працю. Це вимагало від них величезного напруження. Але це одночасно й гартувало їх волю, міцніше обеднувало між собою, а тому вони врешті перемогли та набули такої значної сили, що вже іґнорувати їх стало неможливим.

Далі почали появлятися при українізованих військових частинах, а згодом і при арміях та фронтах, українські військові комісарі. Вони шляхом „самочинности", упертої боротьби, виборoли собі певні права, а на південно-західному й румунському фронтах стали згодом одинокими повноправними комісарами.

Таких комісарів формально призначав Генеральний Комітет, а фактично їх обібрали відповідні військові українські організації. Підлягали вони виключно Генеральному Комітету і лише від нього одержували дерективи до своєї праці. Будучи вибраними місцевими організаціями, вони несли лише моральну відповідальність перед ними й були лише під їх моральною контролею. Але в той самий час для місцевих організацій були імперативно-директивними органами, як представники вищої київської української військової влади.

Системою українських військових рад та комісарів Військовий Генеральний Комітет міцно звязався з українськими військовими формаціями. Таким чином він утворив в російській армії ніби свою українську армію.

Цілком зрозуміло, що рівнобіжно з гуртуванням в певні військові сполучення українського військового елементу, йшла боротьба, не на життя, а на смерть, як кажуть, між українством з одного боку та противниками його з другого боку. Першою стороною боротьба велася за військові національні організації та комісарів, а другою проти цього „за общерусскія". Для кожної сторони було цілком зрозуміло, що взагалі у війську буде переможцем той, хто переможе в цьому питанню.

Ця шкідлива для армії боротьба виникла не з вини українства, прагнення якого до виявлення свого національного життя в армії було цілком природнє, могутньо-стихійне, непереможне. Не опір треба було йому ставити, бо широких масових рухів ним не спиниш, а треба було найти той „модус вівенді", при якому цей рух проходивби плавово, нормально, без зайвих шкідливих та болючих проявів.

Замісць боротьби з ним, треба було ворогам українства, коби вони дійсно дорожили інтересами армії й фронту, йти на зустріч Генеральному Комітетові. Треба було дати йому можливість влити український національний рух у війську в певні організовані форми, якіб не вносили в армію заколотів і не послаблювалиб її. До цього й сам Комітет та все свідоме українське вояцтво прагнули.

Утворивши на периферіях свої національні організації, українське вояцтво почало скликувати зїзди й на них засновувати свої національні організації вищих військових сполучень. Тим організаціям зїзди давали директиви стреміти до зведення Українців-вояків, розпорошених серед російської армії, окремими групами, в певні військові частини, корпуси, армії й нарешті фронти.

(**Дальше** буде)

OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

Нюарські Українці поминають память 67 роковин смерти
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВЕЛИЧАВИМ КОНЦЕРТОМ

при ласкавій співучасти нашої світової слави артистки
пані САЛЬОМЕІ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО МАРТА 1928 РОКУ

в KRUEGERS AUDITORIUM, 15-27 BELMONT AVENUE, NEWARK, N. J.
Початок 7.30 вечер. — Вступ: $2.00, $1.00 і 50 ц.; діти 25 ц.

Запрошаємо всіх нюарських Українців, а також і з сусідних місцевостей, як: Jersey City, Passaic, Bayonne, Elizabeth, Carteret, Perth Amboy до ласкавої участи в тім великім святі, щоб разом гідно памянути свого великого мужа й поета Тараса Шевченка.

КОМІТЕТ.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ФИЛАД. КОМ. СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗА
І СТРІЛЕЦЬКОГО ГУРТКА
— відограється представленне —

„НА ЧУЖІМ ШЛЯХУ"

драма в пятьох діях п-ні А. Рибакової

У ВТОРОК, ДНЯ 20-ГО МАРТА 1928 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ,
849. N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

Виступаючі особи: п. М. Рибак, п-ні А. Рибакова, п-ні А. Сеньків, п. І. Крамар, п. В. Петрусик, п-на С. Бурий, п. С. Личак, п-на К. Крочак, п-на Ґ. Диновська.

Поч. точно в год. 8-ій вечер. — Місця по: 50 і 75 ц., і по $1.00.

Дітей низше чотирнайцять літ проситься ласкаво не приводити, по причині, що зміст драми не для дітий.

Дохід на будову Сиротинця Укр. Нар. Союза і на Дім для Інвалідів в краю, 63

Комітет.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

СТАРАННЄМ КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ
— ставиться —
в роковини смерти нашого кобзаря ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

з гостинним виступом світової слави співачки
п-ні САЛЬОМЕІ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ
В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ,
158-160 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО МАРТА 1928 Р

Початок в годині 3-тій пополудни. — Вступ 50 центів.

Дірігент хору п. О. Стеткевич.

Музичну часть на пяні виконає п-на Віра Стеткевич.

Українська Громадо! Так богатий в програму концерт — се рідкість; тож приходіть громадно почути виступ світової співачки п-ні С. Крушельницької, скрипкове сольо п-на О. Д. Стеткевича, виступи хору, соля і дуети. Вшануймо память нашого співця-кобзаря Т. Шевченка. — Комітет. 63

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА В НЮ ЙОРКУ
— уряджує —

РУХОМІ ОБРАЗКИ
(MOVIG PICTURES)

В СУБОТУ І В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17. І 18. МАРТА 1928 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-219 EAST 6th STREET NEW YORK, N. Y.

В СУБОТУ, 17. МАРТА, будуть висвітлені образки з історії перших Християнських Часів під заг. „ФАБІЙОЛЯ"
Початок в годині 8-мій вечером.

В НЕДІЛЮ, 18. марта, буде зовсім нова вистава.
1-а вистава в год. 2.30 попол., 2-а 7.30 вечер.

ВСТУП 50 центів; ДЛЯ ДІТИЙ 15 центів.

До як найчисленнійшої участи запрошує всіх Нюйорчан
Шкільний Комітет.

ВІДВІДИНИ ДО КРАЮ І ПОВОРОТ

Можна поїхати до краю і вернутися без перешкод.

Теперішні правила іміграційні дають нагоду кождому тут замешкалому хотяй він не є горожанином, виїхати на відвідини до краю і вернутись назад протягом одного року. Шифкарти до краю і з повороток коштують далеко дешевше. Інформації у місцевого агента.

Наші кораблі сего року курсують частійше і кождий може собі вибрати догідний для себе час до виїзду чи се на Великодні Свята чи на весну або літо.

Інформації уділяють охотно місцеві агенти або головне бюро.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall Street, New York, N. Y.
117 N. Dearborn Street, Chicago, Ill.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

БАНКИТИР УМЕР

Комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ІВАН ГРОЗНИЙ".

Москалі хваляться скрізь і усюди своєю культурою та „широкою русскою натурою". Особливо тепер, коли вже увесь світ знає про дикунства та звірства московських завойовників, большевицький уряд витрачає кольосальні кошти на пропаганду та старається доказати, що усім народам в Радянському Союзі живеться добре, що там нема поневолених, а усі рівні.

До історичних російських образів з широкою русскою натурою належить фільм „Іван Грозний", що його демонструють тепер в Ню Йорку.

Перед виставою самого фільму Москалі висвітлюють околиці Москви, церкви та люксусові панські парки й будинки, бажаючи ослабити враження від дикости у самому фільмі. Дальше висвітлюють примітивну мапу Московщини, даючи одночасно фотографії з портретів низки князів. Але заки доходять до московських князів, ні словом не згадують українських. Володимира, Олега та інших трактують як князів московських, хоч тоді ще Москви не було. Отсе маємо ще новий доказ, що большевики та царська Росія, це одно і теж саме. Пропаґують Москалів, московську штуку, московську державу і ні словом не згадують про інші народи, що складають „Союз". Але від того нема шкоди Україні, бо тепер кожний Українець, що тягне за Москалями як визволителями, на власні очі побачить, які то визволителі.

А до того Українці, які не мали й не мають поняття про дійсних Москалів, та не знали звідкіля й від кого походять московські князі, вже тепер будуть знати.

Фільм „Іван Грозний" відіграно знаменито. Московські артисти добре відчували московського духа, а з ним тортури і знущання. Видно, що то їх кров, і їхнє рідне, не відділене від них, характерне не тільки для царя та опричників, що були з самих князів, але й для усіх Москалів взагалі. Та Москалі можуть показати не тільки одного „Івана Грозного". Петро Перший, що замордував свого сина, Катерина — чоловіка й низка других є достойними „приємніками" помазанників, не говорячи про народи, які зазнали тої московської нелюдської жорстокости. Як тепер показують „Івана Грозного", колись будуть показувати гуляння червоних „Іванів Грозних", а Москалі хвалитимуться своєю культурою. З часів Андрія Боголюбського, який зруйнував Київ, через Івана Грозного та Петра Першого й до большевиків, кров не перестає литися, тортури не зникають, тільки знаряддя, відповідно до сучасної техніки, міняються.

Іван Грозний покарав смертю винахідника аероплана, за „дерзость стать Богом"; большевики карають навіть за вільну думку. От вам і культура!

Звичайно, большевикам ходило о те, щоби представити царів як найдужче лютими, але даремно було їм так старатися, бо й без показування усі добре знають „культуру" не тільки „помазанників", але й других московських „богоносітелей".

В. Б.

—o—

СМЕРТЬ НЕ ЖДЕ.

Подаю кілька слів до науки тим, котрі не розуміють або легковажать собі обезпечення.

Хочу розказати про оден випадок, що трафився з моїм кумом, який не хотів стати членом нашої організації, а на мої запити видумував викрути. Та перед наглою, страшною смертю не викрутився. Оним чоловіком був Іван Кривейка, родом з села Плішовичі, перемиського повіту, котрий перебував в Клівленді через 11 літ. В 1927 році він переніся до маленького місточка Шарон, Па., де 10. лютого с. р. покінчив життя серед страшних мук в наслідок попалення, полишаючи жінку в шпитали, котра при ратуванню чоловіка і сама тяжко попалилася. Похорон був дуже сумним, бо окрім родини та знайомих з Клівленду не було нікого. Навіть не було кому винести домовини па цвинтар.

А причина в тім та, що покійний не належав до ніякої організації. По ньому лишилося четверо дрібних дітей без усяких засобів до життя.

Хай же ця подія буде доброю наукою та пересторогою для тих, що не хочуть вписатися до У. Н. Союза, бо тим самим роблять кривду своїй рідні, лишаючи її без помочи на ласку й неласку людий.

Іван Кренціґлова,
Клівленд, О.

ЧИ ТРЕБА НАМ ЩЕ БІЛЬШОГО РОЗБИТТЯ?

Вже так маємо досить клопоту з церквами, тож не берім собі на голову ще й календара. Бо знаємо, що через календар буде новий розкол. Будуть знова розпадатися церкви і нові повставати. А чи треба того?

В нас маємо по малих плейзах по дві а то й три церкви, але ні одної української школи, а другі народи будують більше шкіл, а менше церков. В них якраз навпаки: одна церква, а дві або й три школи. От над тим ломім собі голову, то й хосен буде для народу.

Т. Винник,
з. 90 від. У. Н. Союза,
в Централії, Па.

—o—

КАЛЕНДАР НЕ ЗРОБИТЬ НАС НІ МУДРИМИ НІ ДУРНИМИ.

Календар — це маловажна для нас справа. Не станемо через неї мудрійшими, хоч би обложили себе новими календарами від ніг до голови. Через зміну календара не стануть Ґріки Українцями і не перестануть встидатися свого. Це можливо осягнути тільки дорогою освіти.

Страта через календар це капля в мори тих втрат, що їх поносимо через карти і муншайн. Жиди з старим календарем є панами в світі, а ми будемо дідами і з новим, коли не наберемося дійсної освіти.

Назар Клопаченко,
Джерзі Сіти, Н. Дж.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

$1 ТИЖНЕВО

ДАРОМ 12 ВИБРАНИХ РЕКОРДІВ

ВИЇМКОВА ВИПРОДАЖ!

ПРАВДИВІ ВІКТОР ВІКТРОЛІ
ПРОДАЮТЬСЯ ЗА ПІВ ЦІНИ

так низько як $47.50 низькі сплати тільки $1 тижнево

12 ВИБРАНИХ РЕКОРДІВ ПРИ КОЖНІМ ЗАМОВЛЕННЮ ДАРОМ

Приходіть і оглядайте цілу низку нових ортофонічних Віктроль.
Найбільший склад УКРАЇНСЬКИХ рекордів і музики.
СТАРА, ДОВІРЯ ГІДНА ФІРМА

EUROPEAN PHONOGRAPH Co.

10th STREET & AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА

подає до загального відома, що тепер знова зачнуться

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ

Сотки Українців з Америки і Канади учаться вже в У. Т. Школі, але наші кольонії мають ще місце на тисячі українських купців і бизнесменів. Тому Заряд У. Торг. Школи дає ще раз нагоду всім охочим і отвирає торговельні курси від початку.

Науку подаємо писменно, почтою, в укр. мові.

У. Торг. Школа подає всесторонне образовання, яке покаже кождому не лише, як вести бізнес, але взагалі, як в світі мудрійше жити. У. Т. Школа виробить у Вас, як то кажуть, жидівську голову.

У. Т. Ш. НЕ ЖАДАЄ ЗА НАУКУ ВИНАГОРОДИ.

Ученики покривають лише кошта почти і друків, що виносять лише 4 дол. за пiврік. Позатим рішучо нема ніяких иньших оплат. Кошта уладжено так низькі, щоби і бідніший могли користати з науки.

З огляду на ограничені засоби приймемо цего року лише невелике число учеників. Для членів У. Н. С. призначено 100 місць. Голосіться безпроволочно, бо ті місця будуть скоро заповнені.

БЕРІТЬСЯ ДО БИЗНЕСУ, ЛЮДЕ,
БО В БИЗНЕСІ Є ГРОШІ І ПЕВНЕ ВИГІДНЕ ЖИТТЯ!

Набудьте легким коштом фахове образовання і шукайте в світі лекшого хліба. Дивіться на другі народи і йдіть за ними. Найменше пробуйте. Хто не пробує, той нічого не осягне. А хто шукає, той знайде. Хто пукає, тому отвориться.

Заряд У. Т. Школи доложить всіх зусиль, щоби Вім помочи. Удайтеся з довірям до У. Т. Школи, яка є під зарядом фахових українських учителів. Пишіть по близші інформації. То Вас нічого не коштує і тим нічого не ризикуєте, а може довідаєтеся про річи, які покажуть Вам легку дорогу з теперішного Вашого гіркого положення.

ГОЛОСІТЬСЯ СЕЙЧАС, НИНІ!

УЖИЙТЕ ЦЕЙ КУПОН:

ЗАРЯД У. Т. ШКОЛИ: Пришліть мені сейчас докладні інформації про У. Торг. Школу.

Імя і назвиско ....

Адреса ....

Зголошення шліть на адресу:

UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL, DEP. 1.
1432-34 N. LEAMINGTON AVE., CHICAGO, ILL.

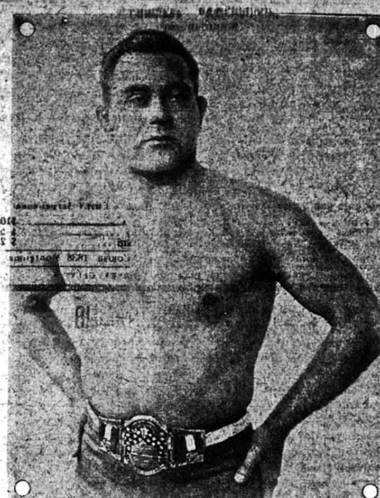

БОРОТЬБА

ГАРКАВЕНКА ПРОТИ МАЙК РОМАНО

Побідник одержить брилянтовий пояс.

У ВІВТОРОК, ДНЯ 20-ГО МАРТА 1928 РОКУ

В МАНГАТАН КАСИНО на 155 ул. і 8. Евні, НЮ ЙОРК, Н. Й.

БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ 4 ДРУГІ ПАРИ.

Їхати: Беріть елевейтор 6-ої або 9-ої Евні і їдьте до 155 улиці.

Початок в годині 8-мій вечером.

63-5 Жак Пфефер, менаджер.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ЧЕСТЕР, ПА.

Народне віче.

Віче в справі будови Нар. Дому отворив предсідатель тимчасового комітету, гром. Володимир Білоруський, згадуючи про заходи комітету в справі будови та про перешкоди в будові з боку рутенських приклонників. На писарів покликав гром. Василя Стецулу і Григорія Перкача.

Громадянин Іван Чакуш говорив про початки нашої еміґрації, організовання товариств, братств, парохій, коопeратив та горожанських клюбів. А потім перейшов до будови Народного Дому, в котрім нарід бувби своїм господарем.

Другим бесідником був др. Клодницький. Його бесіда припала до сердець зібраних, яких було до 6 соток. Переплітав її бесідник влучними приказками та фактами. Др. Клодницький викликав серед присутних великий підйом духа. Він доказував, що теперішне заворушення і боротьба приносять укр. народови скристалізовання думок і це є добрим показчиком, що народ опамятується з проголомшення по програній війні, а це є запорукою кращої будучности народа.

По др. Клодницькім предсідатель віча уч. Білоруський здав справоздання з діяльности громадського комітету, почавши від дня 13 падолиста 1927, то є від дня заснування Гром. Комітету в Честер. Здавши касовий звіт, закликав до щедрих дальших жертв на будову своєї хати.

Перші принесли чек на 400 дол. делеґатки від Союза Українок в Честер, а це вже другий дар, бо давніше дали чек на 600 дол. Далі зголосилися з жертвами школярі Укр. Школи. А по тім громадяне-чевики складали свої жертви та зголошували декларації. З жертв зібрано 759.45 дол. а деклярировано понад 3000 дол.

На порядок денний прийшли запити і дискусія. На внесення гром. Осипа Бринґілевича, а поперте гром. Іваном Чакушем висловлено довіря і признання тимчасовому комітетови та в знак довіря затверджено тимчасовий комітет як сталий до кінця року.

По цім запрошено до бесіди о. Білянського з Филаделфії. о. Білянський у високо патріотичній мові висвітлив боротьбу на полі церковно-народнім, подав її причини та підніс її значіння, закликаючи до єдности в обороні народних і церковних прав перед ворожими затіями. Бесідник взивав до витревалости в боротьбі, до обєднання народа в організаціях, до організовання правдивих Укр. Шкіл та висказав свою радість і признання Честерській Громаді як своїм колишнім парохіянам за це, що вже прийшли до переконання, що треба їм своєї хати, бо лише „В своїй хаті своя правда і сила і воля".

Гром. Мих. Дармограй з Филаделфії подав як примір історію 8 Народних Домів в Филаделфії, та подав раду, як придбати гроша на будову та забезпечення, щоб праця не опинилася в чужих руках.

Вкінці др. Клодницький і о. Білянський висказали бажання, щоб як найскорше могли прибути до Честер на свято отворення Укр. Народного Дому.

Відспіванням „Ще не вмерла" й „Не пора" закінчено віче. — За Комітет: Вол. Білоруський, Вас. Стецула, Гр. Перчак.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.!

СЬОГОДНЯ

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ
57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.
— відограється —
дуже гарну та смішну комедію

РАДНИК ЗАРУЧИВСЯ

ВСТУП ТІЛЬКИ 50 ЦЕНТІВ.
Година 8-ма вечер.
ҐРАЄТЬСЯ ПЕРШИЙ РАЗ В НЮАРКУ. 62-3

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ФАРМИ!

ВЕСНА, ЛЮДЕ, ВЕСНА!

Вже почалась. А ми дивимося і дивимося на ту нужду, на то безробіття, на ті вічні страйки. Чому? Бо нам здається, що ми тільки з роботи доробимося. Приповідка каже, що з роботи ніхто не доробився і не доробиться. Що робити? Купити фарму. Кажуть що на фармі також тяжко. Тяжко, коли наш чоловік купує фарму між чужими, фарма від фарми далеко. Родина нудиться між чужими, а дитина підросте, втікає до міста.

Інакше мається, на першій українській кольонії, на передмістю фабричного міста Мілвіл, Н. Дж. Кольонія ся, це не звичайна оселя яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім хатини нічого більше не мають, але від 17 літ правильно зорганізована. Кольонія, на передмістю Мілвіл, Н. Дж., котре числить коло 20,000 населення, а в котрім живе около 200 українських родин, де кождий газда, крім гарного дому і других будинків, має також кілька акрів плодовитої землі, з котрої, плекаючи ярину або годуючи кури, має гарні доходи.

На тисячу родин ми маємо місце, що можуть поселитися, одні попри других, яка тоді гарна гармонійна співпраця: правдиве українське місто.

Отже купуйте землю в українській кольонії у Мілвіл, Н. Дж. за приступну ціну і забезпечіть свою будучність і своїм дітям. 63—

По інформації у всіх висше наведених справах, голоситися на адресу:

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
N. E. 7th & GREEN STREET,
PHILADELPHIA, PA.

ПО ПРИЧИНІ СЛАБОСТИ продається фарма 150 акрів чистої землі і будівельний ліс, новий дім 14 кімнат з всім умебльованнем, електрика, гарний сад, трактор, баня і другі забудовання, коні, корови, гуси, кури, качки, ріка при фармі де можна ловити рибу, стейтова дорога, фабрики при фармі, можна тримати бордерів, стація близько і місточко з ріжними склепами і театром. Голоситись до **Mrs. T. SUSECK, P. O. № 12, Central Village, Conn.** 62-3

ОБХОДІТЬ ВЕЛИКДЕНЬ У СВОЇЙ ВЛАСНІЙ ХАТІ.

На продаж в Jackson Heights 2-фам. новий мурований дім зі всіма вигодами, і гарадж на два авта. Вплати $750, решта $40 місячно. 61,3,7,9

ЮЛІЯН ПАВЧАК,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

НА ПРОДАЖ фарма 90 акрів в Норт Плейнс Стейтс, Конн., фарма в доброму положенню при стейтовій дорозі, надається до доброго бизнесу, дім 7 кімнат, 2 курники, стодола і штор, добра нагода для Українця. Голоситися до: **W. HALOWINSKY, 212 W. 14th St., New York City. (Restaurant).** Tel. Watkins 0477. 57,62-3

ФАРМИ.

Хто хоче дешево купити фарму нехай пише до мене, маю 50 фарм добрих на продаж, в добрім положенню, на легких услівях. Хто хоче бути щасливим, нехай купує фарму від мене, а в руку, що буде вдоволений. Голоситися до: **HENRY WARMUTH, SHAMROCK, PA.** 60-5

ДЕШЕВІ ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗИ.

Фарма 93 акрів, 12 ліса, 15 пасовиска з потоком, решта під управу, дім 9 кімнат великих і другі забудовання, все потрібне знаряддя і трактор, 3 коні, 4 корови, 100 курий, гуси і качки. Ціна лишень $8,500, половина готівкою.

Фарма 112 акрів, 10 ліса, 20 пасовиска, решта під управою, дім 12 кімнат, великі забудовання, все знаряддя і трактор, 18 коров, 4 коні, 500 курий, 10 гусий, 10 качок і 5 індиків. Ціна за все $18,000, часть готівкою або в заміну за дім в місті. По дальші інформації пишіть до: 62-5

J. OLEKSIAK & LUKA VOZNE,
Box 322, Manville, N. J.

НА ПРОДАЖ фарма 130 акрів дуже дешево, 85 акрів орної землі, 15 ліса, 30 пасовиска, дім 9 кімнат, жерельна вода в домі, сайло і всі други забудовання в добрім стані, 2 коні, 12 дійних коров, дохід за молоко місячно $250, всі знаряди фармерські, 4 милі від вел. міста, де є ринок на фармерські продукти по добрій ціні. Ціна $5,500, готівкою $2,000, решта на легкі сплати. Голоситися до: **PHILIP PRESOVITZ, Burdick Farm Agency, Endicott, N. Y.** 51—

МОЛОЧНА ФАРМА.

В місяць $398 за саме молоко, 185 десятин землі, 26 коров, 1 бик, 4 коні, 6 безрог, 6 індиків, 250 курий, дім 6 кімнат, школа на фармі, річка, 1 миля від стації, де возиться молоко, вся машинерія нова, продається дуже дешево, бо нема кому робити. Голоситися до: 45—

PETER GUZOWSKI,
484 Ann Street, Rome, N. Y.

НА ПРОДАЖ 100-акрова фарма, до 50 акрів орної землі, а решта ліс, пасовиско; гарне забудовання, дім на 8 кімнат під бляхою, велика стодола під бляхою, шопа, курник, возівня, усі будинки пентовані, гарний сад, много ягід і винограду, вода коло хати, пара добрих коний, 4 корови, стадо курий, гуси, качки, рільничі знаряди, два автомобілі і много других річий; до міста всего 20 мінут ходу, близько цементованої дороги, до других великих міст ½ години їзди, почта іде попри хату, сусіди Українці зараз через дорогу. Ціна $5,300, вплати $3,000, а решта на малі сплати. Хто купив би за готівку, то опущу 5%. Хто би хотів купити добру фарму і тану, хай голоситься скоро на адресу: 62-5

HARRY SYROTIUK,
R. D. 2, Broadalbin, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

БОРНСАЙД, ШИКАҐО, ІЛЛ.

На потерпівших від повені в Галичині.

Дня 15 грудня с. р. на місячних зборах бр. св. Николая, від. 183 У. Н. Союза, та Сестрицтва Пр. Богородиці, від. 33 У. Н. Союза, ухвалено урядити спільний вечерок дня 29 грудня 1927 року, а весь дохід призначено на потерпівших від повені в Галичині. На сей вечерок явилися члени і членкині і не-члени та гості з відділу 165 У. Н. Союза. На сій забаві забрав голос пан Юрій Небор і представив нужду, яку переживають наші брати в Галичині та завізвав всіх жертвувати. Зібрано суму $98.55 і ту суму відослано через Обєднанне.

Зложили жертви слідуючі: По $5.00: Ю. Небор, Ів. Тіхойкий, Ів. Жеребняк, З. Олійник; по $3.00: Я. Ґрошек, Ів. Добрянський; по $2.00: С. Махник, П. Демкович, М. Подлецький, С. Зелінка, П. Демкович, Е. Ваґнер, Розалія Гусейко, Й. Дзендзера; по $1.00: Розалія Махнік, Марія Чупельовська, Катерина Пошивак, М. Лазука, Марія Лазука, Анна Демкович, Анна Ерей, Йосифа Жеребняк, Марія Подґурняк, Текля Ґреґа, Зофія Іванишин, Ц. Сорока, Й. Харовський, С. Дзюрдзевич, С. Дячишин, М. Бурдяк, В. Федишин, А. Була, Й. Угрин, Катерина Кметик, Ів. Фурлік, М. Дороцький, Ів. Демкович, Марія Бабяк, Зофія Гнатусько, М. Гнатусько, Юлія Небор, Анна Дзюрдзевич, Емілія Дзюрдзевич, Антін Пошивак, Антоніна Харовська, Зофія Гнат, Петро Бабяк, Кароліна Подлецька, М. Ерей, Н. Кметик, М. Ганківський, П. Ганківський, П. Долошицький, Анна Олійник, П. Волчко, А. Патроник, Ю. Гечко, М. Патроник, М. Круц, А. Овад, М. Михайлович, Й. Ґбур, Ів. Шпирналь, А. Філліпо, М. Демкович, М. Нагорняк; по 50 ц.: Ів. Іванишин, Д. Чупілевський, Е. Бучлер; А. Туйлер 25 цнт.; за кенди $2.80. Доходу було $98.55. Розходу було $25.25.

Відослано до „Обєднання" $73.30.

За уряд Бр.: **Іван Демкович,** предс.; **Микола Подлецький,** кас.; **Петро Бабяк,** секр.

За уряд Сестрицтва: **Катерина Кметик,** предс.; **Каролина Подлецька,** кас.; **Анна Дзюрдзевич,** секр.

АЛТУНА, ПА.

Коляда на Рідну Школу і інвалідів.

Заколядовано цього року на Рідну Школу $12.00. Гроші вислано до „Обєднання".

Імена жертводавців: Г. Ґураль $1.25; по $1.00: А. Лаврук, Н. Петрас, П. Назарук, Г. Сеньків, В. Бурка, Й. Лаврук, І. Висоцький, П. Аранчук; І. Олексин 75 цнт.; по 50 цнт.: І. Куник, І. Горон; по 25 цнт.: В. Бойців, І. Потопа, Ф. Михальський, А. Бача. Разом $12.

СПРИНҐ ВЕЛЕЙ, Н. Й.

Збірка на Рідний Край.

Засилаючи $27.25, прошу поподілити так: На Рідну Школу $5.00; на поводян $10.00; інвалідів $5.00; на сироти $7.25.

Імена жертводавців: В. Юревич, В. Приймак по $2.00; В. Якимів $2.50; Наталія Магомета, К. Рабовський, К. Ільків, С. Москаль, А. Новінський, М. Орищин, Й. Цаповський, М. Цаповський, Й. Гобовський, І. Бреґа, Д. Лещинський, А. Киминський, Н. Ласків, Е. Сивенький, Р. Орищин, Д. Ґурсуляк, Є. Боднар по $1.00; Катерина Гаврищук, П. Кушнирак, І. Криль, Н. Романський, Марія Бандура, П. Криль, М. Цаповський по 50 цнт.

Іван Бреґа, секр.

ДО КАНАДИ

УКРАЇНСЬКА КОРАБЕЛЬНА АГЕНЦІЯ В МОНТРЕАЛІ
ІМІҐРАЦІЯ ДОЗВОЛЕНА ДО КАНАДИ.

Кождий іміґрант може приїхати з Европи до Канади. Кождий поодинокий іміґрант потребує виробити собі Фармерський Афідейвит, котрий має бути потверджений Іміґраційними Властями.

Наше Бюро старається за все, що потрібно до приїзду іміґранта до Канади.

Уділяємо всякі інформації для іміґрантів до приїзду до Канади та заопікуємося старанно кождим пасажиром тут на місци.

Хто бажає спровадити своїх кревних або знакомих до Канади на означений час, так просимо писати до нашого Бюра на адресу: 10—

ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY
243 CRAIG STREET WEST. MONTREAL, QUEBEC, CANADA.

Tel. HOLYOKE 1766. DMYTRO SHABAN, Prop.

SHABAN NURSERY

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, винограда, живоплоти і т. п. Ілюстровані катальоги і порадники огородничі в язику українськім і англійськім висилається за надісланнем 6 ц. марками на кошта пересилки.

Пишіть до: 34—

Shaban Nurseries, 27 Artisan St., Willimansett, Mass.

ДО КАНАДИ!

Хто з Родимців бажає спровадити кревних до Канади, де кождий іміґрант має запевнену роботу на фармі, хай удасться до нас, а ми Вам поможемо всім.

ФАРМИ

По що мучитись по фабриках, коли Ви можете бути своїм паном на фармі. Маємо богато добірних фарм, вироблених, з будинками, між нашими людьми, близько стації і міста; фарми від 10 долярів і висше за акер. Продаємо на довгі і легкі сплати. Пишіть сейчас по інформації до: 38—

UKRAINIAN IMMIGRATION & FARM AGENCY,
Box 131, Broadview, Sask., Canada.

ДОЛЯРИ

посилаємо по зниженій ціні ПОСПІШНО І ТЕЛЕҐРАФІЧНО і виплачуємо на послідній почті в краю.

СПРОВАДЖУЄМО кревних і знакомих до АМЕРИКИ І КАНАДИ та помагаємо при виробляванню потрібних документів.

АТЕСТАЦІЯ всіх нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, пашпорти та перміти.

Продаємо ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжнородні БИЗНЕСИ по дуже приступних цінах.

Голосіться у всіх справах до дійсно українського НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні поради та ретельну услугу.

S. KOWBASNIUK
277 E. 10th STREET (між 1-ою і Евеню A) NEW YORK, N. Y.

Кожда музикальна людина повинна мати в своїм домі **УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ (скрипка і пяно). Ціна $2.00. Висилає на замовлення (за готівку):**

"SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

Columbia

Український Хор Ліра:
27126F Ой, у лузі / Ой, у поли нивка
Кирстюк, тенор:
27127F Плотію уснув / Ангел вопіяще
Українська Орхестра П. Гуменюка:
27128F Заяць жених / Танець з під Львова
Українська Орхестра:
27129F На сінокосі / Бандуристи
Д. Медовий:
27130F Така її доля / Карі очи
Українська орхестра П. Гуменюка, баритон Жуковський:
70007F Український бал ьв Америці (в двох частях).
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри.
27124 Спорт Американський / Історія з пирогами / Український Хор „Ліра" з аком. Орхестри
27125 Верховина / Де Дніпро Наш (нар. пісні)
27118F Ланцманка, ком. пісня / Погані часи.
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер, Франко-Лисенко. / Ой зацвила черемшина.
ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з акомп. орхестри.
27120F Гуляв чумак на ринючку. / Про дяка.
Д. МЕДОВ, тенор, з акомп. орхестри.
27121F Дивлюсь я на небо. / Взяв би я бандуру.
МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
27015F (На небі зірка. / (Всі разом співайте!
70000F (Бог Предвічний. Часть I. / (Бог Предвічний. Часть II.
70001F (Согласно співаймо. / (Христос Воскрес!
70003F (Отче Наш. / (Вірую.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог Натуру. / (Во Вифлеємі.
27069F (Ой там на Йордані. / (Щедрий Вечір нині.
27077F (Сійся, родися. / (Пішла мати на границю.

Е. ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. орхестри:
27111F (Лихо, ком. пісня. / (Пів правди.
27107F (Пише мені жінка / (Від початку до кінця.
27101F (Розвід / (Задумковатий
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон, з акомп. орхестри:
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю / (Як почуєш в ночи.
27109F (Розлука, ти розлука / (Повій вітре на Вкраїну.
ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой і весела до дому їду.
О. К. КІРСТЮК, баритон з акомп. органу і дзвонів.
27110F (Рождество Твоє, Христе Боже наш, Різдв. пісня. / (Йордан, Різдв. пісня.
27103F (Кучерява Катерина. / Біду собі купила.
П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка / (Полька „Добуш"
ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп", вальц. / (Танець присюди.
70005E (Празник (в 2-ох частях) / (Сватання.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F На городі Сурма грає. / Марш Садовського.
27123F Аркан, гуцульський танець / Кучерява Катерина
27104F (На сінокосі, коломийка / Козак-тропак.
Евген Жуковський, баритон, з акомпан. орхестри.
27082F (Волокита. / (Лист з Краю.
27083F (Зрадниця. / (Що грубе, то добре.
27089 (Полька Парубоцька / (Вальц Бандура
27090 (Молотник / (Змарнів я
27094F (Ой, не спиться, не лежиться. / (Родимий Краю.
27095F (Журавель. / (Школярі.
27099 (Майкові троблі / (Ліктом-ланктом
МИКОЛА ДАНЧЕНКО, тенор в акомп. гармонії.
27112F (Як я добрався до Америки / (Потпурі з укр. пісень.

Жадайте повного катальога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за послідплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Український Хор „Бандурист" на радіо.

В слідуючий второк, дня 20 марта 1928 о год. 7.30 вечером, виступить на радіо-стації W. G. B. S. (Gimbel Bros.) New York Укр. Нар. Хор „Бандурист", який під управою п. Ю. Кириченка відспіває ряд українських пісень.

Отсею дорогою просимо всіх громадян, яким подобається наш спів, як також всіх, які бажають частійше почути українську пісню на радіо — звернутися до заряду стації на адресу: Station W. G. B. S. (Gimbel Bros.) 34th St. & 6th Ave., New York, N. Y. — з листовним проханням о повторення концерту. Ми просимо о це не задля бизнесу, бо наш хор виступає зовсім даром, лишень тому, щоби нашому громадянству дати нагоду почути українську пісню та поширити її серед чужинців.

В той спосіб поступають другі народи, яких музичні твори ми часто чуємо на радіо. А ми дивуємося, де є наша рідна пісня.

Е. Ляхович, голова хору;
В. Попович, секретар.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

У Савт Плейнфілді, Ню Джерзі, помер 8 марта Микола Савчак, секретар відділу 312 У. Н. Союза. Похорон відбувся в суботу, дня 10 марта.

Покійний походив зі села Ґрозьови, повіту добромильського, в Галичині. Оставив жену й семеро дітей.

Земля Йому Пером.

WARBURTON TEATRE
WARBURTON AVE., YONKERS, N. Y.

НОВИНА! ЙОНКЕРС! НОВИНА!
ПЕРШИЙ РАЗ В ЙОНКЕРС.
В НЕДІЛЮ, 18. МАРТА 1928 Р.

ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ТРУПА під управою Ґолдина виставить звісну оперетку

НІЧ ЛЮБВИ В ПОЛТАВІ

Твір Котляревського.

ХОР І ТАНЦЮРИСТИ.
ХОР ВІДСПІВАЄ 20 ПІСЕНЬ. 63

Штука життя.

— Треба вміти жити. Я все дивлюся лише наперед.

— Не дивниця: при твоїм минулім!

НЕБЕЗПЕКА!

При першім захолодженню грудий натирайте їх з Д-РА РІХТЕРА Anchor Brand

PAIN-EXPELLER

Охоронний знак Reg. U. S. Pat. Office.

Дивіть, щоб на пачці був Anchor охоронний знак

Ціна 35 ц. і 70 ц. у аптиках, або пишіть впрост до лябораторії

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & So. 5 Sts.
Brooklyn, N. Y.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

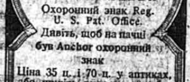

Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!

ОФІСИ:
77 Morris St., Jersey City, N. J.
Tel. Montgomery 1745
45 Prospect Av., Bayonne, N. J.
Telephone 540

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН.

тижднєвий оборот $650.00. Ціна $1,900. Голоситися до: 61-4

SURMA BOOK CO.,
103 Avenue A, (bet. 6—7 Street), New York City.

НА ПРОДАЖ КЕНДИ ШТОР. БИЗНЕС ДОБРИЙ.

Голоситись під ч.: 63-5
516 E. 11th ST., NEW YORK, N. Y.

НА ПРОДАЖ КЕНДИ І ҐРОСЕРИ ШТОР,

в добрім положенню при публичній школі. Голоситися під ч. **217 HALLADAY ST., JERSEY CITY, N. J.** 63-5

ПОШУКУЮ спільника до будівлі домів на контрах; маю пару тисяч і хочу спільника з грішми від $1000 і більше; я сам є карпентер; механіки мають першенство. Голоситися до:

P. O. BOX 95, FIVE CORNERS, JERSEY CITY, N. J. 63-8

НА ПРОДАЖ дешево кенди штор, рент $35, кімнати, добре положення. Ціна $350.

Голоситися до

V. KRUGLAK,
151 AVE A. YORK CITY. 63-5

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН

між своїми людьми і на дуже часто відвідуваній улици. Ціна дешева.

Голоситися: 62-4

ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ ПАВЛА ПЕТРОВА,
194 Avenue A, New York City.

НА ПРОДАЖ ДІМ 6 КІМНАТ

і чотири лоти коло хати, садок, кури, гарадж, пліт довкола хати і лотів. Ціна $5000. Голоситись до: 62-6

TARAS ZAKREWA,
Howard Ave., South Boundbrook, N. J.

АГЕНТИ — Ми започаткуємо вас в бизнесі і поможемо щоб вам успішно йшло. Нетреба ні капіталу ні знання. Вільні хвилі або весь час. Можете заробити $50—$100 тижнево. Пишіть **Madison Products, 562 Broadway, New York.** 210—

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

НА ТРОХ ВЕЛИКИХ РЕКОРДАХ.

Клепала, калаталки, муздірі, ґаївки, дівчата, хлопці, ксьондз, дяки; все як в краю. Як почуєте, заплачете і посмієтесь, словом: Чудо-рекорди. В додатку хор ЄЛИЦІ І ІЖЕ ХЕРУВИМИ. Все за $5.00. СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА ҐРАМОФОНИ, РАДІЯ і ПЯНА.

Заходіть або пишіть на таку адресу: 59—

СІЧОВИЙ БАЗАР
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

РОДИМЦІ!

Хто хоче зробити добрий інтерес і гроші та є пекарем має нагоду набути **ПЕКАРСЬКИЙ БІЗНЕС,** машинерія вся, все що потрібно до пекарні і костумери добрі в дільниці межи Українцями; продається задля слабости теперішного пекаря. Єсть богато українських шторників бучерників, а пекаря Українця нема. На що мають заробляти чужі, коли може свій.

Добра нагода, яка зараз не трафиться. Голоситись: 58,60,3

V. K. c|o SVOBODA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

АРТИСТ МАЛЯР
А. П. ТУМАНІВ

Чесно і дешево виконую всякі артистично-малярські роботи. ІКОНИ до іконостасів, ХОРУҐВИ І ПЛАЩАНИЦІ. Малюю і розписую церкви і галі. Кому потрібна така робота, удавайтеся до мене, а я радо услужу. (Приїжджаю до Вас на свій кошт).

Моя адреса: 61-3

A. TUMANOFF
476 UNION AVENUE,
IRVINGTON, N. J.

ДЕВЯТЬ КНИЖОК ЗА ДОЛЯРА!

Хто пришле одного доляра, дістане оплатно в рекомендованій посилці 9 книжок В. Будзиновського:

1) Ішли діди на муки, 2) Історія України I. (княжий вік), 3) Історія України II. (литовсько-польський вік) 4) Радник заручився (комедія), оповідання; 5) До віри батьків, 6) Шагін Ґерай, 7) Небіжчик ходить, 8) Волю бути козаком, 9) Пластун. 254

Доляра висилати в рекомендованім листі на адресу: W. Budzynowsky, ul. Chrzanowska, 11. a., Lemberg, East Galicia, Poland, Europe.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

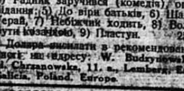

ЗАНЕМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.

129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядаванням абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

АДВОКАТ
УКРАЇНЕЦЬ
МИХАЙЛО РАДИК

Заступає справи цивільні і карні у всіх судах стейту Ню Йорк.

Адреса Канцелярії:
MICHAEL RODYK
Attorney & Counsellor at Law
1440 BROADWAY, Cor. 40 St.
New York City, Room 2362.
Tel. Longacre 1589. Вечерами:
30 E. 7th ST. Orchard 8968

ПАТЕНТИ

BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.

Пишіть по Описи і Шкіци та гарно ілюстровану Патентову Книжку Юі висилаємо, на жаданнє, даром. Напишіть також над яким винаходом працюєте тепер і пришліть нам шкіц і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас.

Найбільші признання, умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

Телефон: Gramercy 5881.
Др. К. Д. БІЛИК
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ.
ЕЛЕКТРИЧНІ ПРИРЯДИ.
Урядові години: від 12. до 1-ої, від 6. до 8-ої і після умови.
311 E. 18th ST., NEW YORK CITY.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Специяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа і **горла. Найновійша метода дігнози і курації.**
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер. Неділі 10. до 1. пополудни.

DR. M. SMITH
Переніс свій офіс під ч.
83 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евнею)
NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН
лічу успішно найновійшими методами.

Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нарости, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та груди. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Оглядини пацієнта переводжу особисто.
Поради і оглядини даром.

DR. ZINS
Специяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

ХРОНІЧНІ ХОРОБИ

$2 ЛІЧЕННЄ НАЙНОВІЙШИМИ МЕТОДАМИ. $2

Ревматизм, Сціятика, Шкірні, **Кровні, Ниркові, Жолудкові, Кишкові Недуги піддаються скоро теперішним Методам лічення.**

$2 FLUOROSCOPIC X-RAY, $2
Аналіза мочі і крови та повні оглядини за лишень $2.00.

Всі можуть заплатити сю умірковану ціну. Моя широка практика позволяє мені брати умірковані ціни. Я є лікарем вже 37 літ. Вся ся довголітна моя практика до ваших услуг.

Не забудьте, що правильна курація завчасу може заощадити вам много терпіння в будучности. Коли хочете сумлінну курацію, дістанете її тут.

PEOPLES MEDICAL INSTITUTE
Dr. D. P. DOYLE
129 EAST 17th STREET,
межи 3-тою Евнею, а Юніон Сквер.
NEW YORK CITY.
Офісові години: 10 A. M. до 8 P. M.; в неділі і пятниці: 10 A. M. до 1 P. M.
РОЗМОВИТЕСЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів і Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York.
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.